

Julen Agirre

Azalaren egilea

Agurtzane Elguren *

Arte Ederretan lizentziatua, gaur egun doktore-tesia egiten dihardu Euskal Herriko Unibertsitatean. Pintura, zinema eta arkitektura diziplinak jorratzen dituen tesia egiten ari da, hau da, etxeak duen aspektu kezkarri arraroa nola eratzen den eta hau Mendebaldeko pintura eta zinema garaikidean zer modutan agertzen den. Azken urte honetan, Donostiako Koldo Mitxelena eta Bilboko Euskal Herriko Arkitektoen Elkargo Ofizialeko erakustokietan bere lana aurkeztu du.

Irudia: Ibai Gandiaga

Arkitekturaren forma bitxi eta harrigarriak aztertzen ari zara egiten ari zaren doktoretzan. Zer da, beraz, "Centrale" bilduman ikusi dezakeguna?

Italian egon nintzen Erasmus egiten eta bertan hiri guztietan dago Centrale bat, Bologna Centrale, Milano Centrale, etab. tren-geltokiak direnak. Centrale kontzeptu horretatik hasi nintzen marrazten, hau da, guztia biltzen duen kontzeptu batetik. Horretan gobernuaren eraikinak biltzen dira, tren-geltokiak, enbaxadak, pentagonoa, Bukaresteko parlamentua, horrelako eraikinen eraginarekin hasi nintzen marrazten. Paperean egitura arkitektoniko handiak marrazten ditut, modulua errepikatuz, baina kreatibitate aske batean oinarriturik. Hau izan da Centrale izeneko lanean landu dudana, gaia eraikin instituzionalen marrazketa izan da baina interpretazio aske bat erabiliz, alegia, neure logikatik ateratzen dena marraztuz. Esan daiteke Centrale lan bakoitzean tesian aztertzen ari naizen eraikin bitxiaren influentzia badagoela, Jacques Tati-ren *Playtime* filmean agertzen diren beirazko eraikinak adibide.

Azaleko irudia ikusirik, zein da Euskal Hiriek duten forma?

Euskal Herria asko eraikita dago, guztia beteta ikusten da eta horrek orografiarekin zerikusia du, hau da, dauden aldapek, mendiek, ibaiek... eragina dute. Txikia nintzenean egiten nituen marrazkiak beti aldapekin egiten nituen, azkenean inguruan duguna hori baita. Hiriek hutsune gehiago izan beharko lituzkete, baina lan egiteko orduan hiriak edo herriak etxez inguratuta ikusteak atentzioa ematen dit eta hori da nire lanetan irudikatu edo aztertzen dudana.

Azaleko marrazkiak Centralerekin badauka zerikusia, zeren marrazki horien jarraipen bat da. Nik hiria zeharkako ikuspegi gehiegizko horretan eta eraikinaren aldapa horretan irudikatu nahi izan dut, hau da, Euskal Herrian zer baldintza geografikotan gauden irudikatuz. Eraikinaren ezaugarriek ere inguruan ditugun etxebizitzaren ikuspegi bat ematen dute. Sarajevora egin nuen bidaia batean eraikin batek atentzioa eman zidan eta konturatu nintzen hemengo eraikinekin zuen antzekotasunaz. Eraikin hura ere ibai baten alboan zegoen eta inguruko eraikinekin zuen erlazioak hemen topa dezakegunarekin bazuen antza. Gaur egun, Euskal Herriak hirigintza aldetik ordenatuagoak

dira, baina Sarajevoko eraikinak hemen aurreko urteetan egin izan diren ordenarik gabeko eraikinak gogorazari zizkidan.

Marrazkian zein egin dituzun animazioetan, ikus dezakegu arkitekturak sorrarazten dizun irrika. Zein izan da zuri gehien hunkitu zaituena?

Mugimendu arrazionalistaren eraikinek, oro har, asko erakartzen naute, baita eginkizun zehatz baterako egin ziren garai bateko eraikin publiko handiek ere. Azken finean, horien eragina ikusten dela uste dut nire lanean. Arkitektoak aipatzekotan, Aldo Rossiren lana gustuko dut, badutelako bere eraikinek tenplu klasikoen proportzio orekatu eta eder hori, nire ustez. Robert Venturik eta Scott Brownk eginiko eraikinak ere interesgarriak iruditzen zaizkit, zaharren egoitza duen eraikina (Guild House) esaterako, eraikin sinplea dirudi baina bere ikuspuntu interesgarria du, oso erakin garbia da niretzat.

Zeintzuk dira artearen bidez lantzen dituzun bestelako gaiak?

Txikitatik beti marrazkia egin izan dut eta fakultatean hasi nintzen pinturarekin. Pinturan mugatuta ikusten nuen neure burua, aldiz, marrazkian muga gutxiagorekin sentitzen nintzen. Pinturan koloreak erabili beharrean, eszenari ematen nion garrantzia eta ez nuen lortzen nahi nuen emaitza. Orain animazioarekin nabil, azkenean nire marrazkiak mugimenduan ikusten ditut eta horrek erakartzen nau. Lehenengo animazioa *Herriak II* izan zen. Bigarrena, berriz, Pasajes izeneko, bertan lerro bidez marrazturiko garraio ezberdin eta zutoin elektrikoak agertzen dira giro industrial batean. Hirugarrena, RDLS (*Rodalies, cercanias catalanas*) da, zeina Pasajes animazioaren luzapen bat den eta erakin arrazionalista batzuekin osatzen duen aurreko animazioa. Animazioan alde zuriek garrantzi handia dute niretzat, euren presentzia dute, plano-aldaketak eta sakonerak hutsune horietan kokatzen ditut. Orain laugarren bat koloretan egiten ari naiz. Bi argazki ditut, batetik baseri baten argazkia eta bestetik eibartar batek eginiko txistua jotzen ari diren hiru buruhandiren argazkia. Bi argazkiak erabiliz, animazioa egiten ari naiz eta oraingo honetan marrazkiak egin eta gero soinua jarri ordez, alderantzizko prozesuan sartuta nabil, Oartzuneko emakume baten ahotsa izango da animazioari soinua jarriko diona eta soinua horren eritimoaren arabera egituratzen ari naiz marrazkiak.

* Agurtzane Elguren arkitektoa da.

